

**CENTRUM PRE DETI A RODINY
SRDIEČKO
WOLKEROVA 26, BANSKÁ BYSTRICA**

PROGRAM CENTRA PRE DETI A RODINY

Vypracovali v Banskej Bystrici, dňa 1.1.2024

Mgr. Adriana Hrežd'ovičová

Mgr. Lukáš Fukas

Mgr. Lucia Kohútová (psychologická časť)

Vyhláška MPSVaR č. 103/2018 Z.z.

§1

Náležitosti programu Centra pre deti a rodiny Srdiečko

a) Kontaktná adresa centra a telefónne číslo alebo iný kontaktný údaj centra

Centrum pre deti a rodiny Srdiečko, Wolkerova 26, 974 04 Banská Bystrica,
Telefónne číslo: 048/4131141,
e-mail: signalohrozenia@gmail.com
web: www.centrumstrdiecko.sk
Zriaďovateľom Centra pre deti a rodiny Srdiečko je SIGNÁL OHROZENIA O.Z.
Riaditeľ a zodpovedný zástupca: Mgr. Lukáš Fukas

b) Adresa miesta vykonávania opatrení

Wolkerova 26, 974 04 Banská Bystrica

c) Účel centra podľa §45 ods. 1, písmeno a)

Centrum pre deti a rodiny Srdiečko (ďalej len „centrum“) je zariadenie zriadené na účel vykonávania opatrení dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia (ďalej len „pobytové opatrenie súdu“).

Vykonávanie opatrení pobytovou formou je v rozsahu ustanovenom týmto zákonom podľa §46, ods. 1, písmeno a) bod 3.

d) Druh vykonávaných opatrení

podľa §45 ods. 4, písmeno a) pobytovou formou

Centrum vykonáva opatrenia dočasne nahrádzajúcich dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia alebo o uložení výchovného opatrenia pobytovou formou,

a podľa §49 ods. 1, Centrum vykonáva pobytové opatrenie na základe rozhodnutia súdu o:

- a) nariadení neodkladného opatrenia
- b) uložení výchovného opatrenia
- c) nariadení ústavnej starostlivosti.

e) Forma vykonávania opatrení podľa §45, ods. 4, písmeno a)

Centrum vykonáva pobytové opatrenia súdu podľa zákona č.305/2005 Z.z., pobytovou formou pre deti a plnoletú fyzickú osobu, ktorá je mladým dospelým.

Podľa §45, ods. 4, písmeno a) a podľa §51 ods. 1, písmeno

- a) v profesionálnej náhradnej rodine
- b) v samostatne usporiadanej skupine

f) Opis cieľovej skupiny centra

Centrum vykonáva opatrenia pobytovou formou, cieľovou skupinou centra je dieťa, ktoré je v centre umiestnené na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, o nariadení neodkladného opatrenia a o nariadení výchovného opatrenia, a taktiež pre plnoletú fyzickú osobu - mladého dospelého, ktorý je v centre na základe dohody o poskytovaní starostlivosti mladému dospelému v samostatne usporiadanej skupine, najdlhšie do 25.roku veku života.

h) Celkový počet miest v centre

Celkový schválený počet miest pre Centrum pre deti a rodiny Srdiečko je 20 klientov.

V samostatne usporiadanej skupine je 10 detí.

V profesionálnych náhradných rodinách je 10 detí.

i) Opis vnútorných priestorov a vonkajších priestorov centra

Centrum pre deti a rodiny Srdiečko sa nachádza v širšom centre Banskej Bystrice v dvojpodlažnej budove.

Na prvom poschodí sa nachádzajú kancelárie pre sociálnu pracovníčku, ekonómku a riaditeľa so samostatným hygienickým zariadením. V týchto priestoroch je aj archív a izba pre prípadné návštevy rodičov, ktorá sa dá zamknúť a poskytnúť súkromie rodičom detí a iným fyzickým osobám blízkym dieťaťu. Táto izba je oddelená od priestorov využívaných deťmi, v jej blízkosti sa nachádza aj samostatná kúpeľňa s WC.

V druhej oddelenej časti prvého poschodia sa nachádza kuchyňa, sklad potravín, spoločenská miestnosť spojená s jedálenským priestorom a hygienické zariadenie so sprchovým kútom pre zamestnancov a samostatné WC. Kuchyňa je vybavená elektrickým sporákom, kuchynskou linkou, chladničkou, mikrovlnnou rúrou a ostatnými elektrickými spotrebičmi potrebnými pri príprave jedál. Spoločenská miestnosť je vybavená sedacou súpravou, policovými regálmi na knihy, televízorom a počítačom napojeným na internet. V jedálenskej časti sa nachádzajú 4 stoly so stoličkami a príborník.

Na druhom poschodí sa nachádzajú 2 bytové jednotky s izbami detí. V ľavej bytovej jednotke sú 2 izby s kapacitou 5 miest, samostatná kúpeľňa s umývadlom a sprchovým kútom a samostatné WC. V tejto časti sa nachádza aj pracovňa psychológa. V pravej bytovej jednotke tohto poschodia sa nachádzajú 2 izby s kapacitou 5 miest, samostatná kúpeľňa s umývadlom, sprchovým kútom a samostatným WC.

Obidve kúpeľne a WC sa dajú zamknúť v rámci zachovania súkromia na osobnú hygienu. V tejto bytovej časti poschodia sa nachádza aj samostatná izba pre vychovávateľov. Izby detí sú zariadené štandardne - každé dieťa má svoju posteľ, skriňu, komodu, nočný stolík alebo poličku. Každá izba sa dá zamknúť a tak je zabezpečené súkromie detí. V každej izbe sa nachádza písací stôl na učenie. V spoločenskej miestnosti je k dispozícii písací stôl a počítač s internetom pre štúdijné potreby. Budova je podpivničená a v týchto priestoroch je práčovňa a 4 samostatné sklady na hygienické potreby, obuv, ošatenie a športové potreby.

Pred budovou Centra je malý dvor, kde sú lavičky, stôl a malá okrasná záhradka.

Od roku 2010 vlastní Signál ohrozenia o.z., rodinný dom v obci Sebechleby okres Krupina. Tento slúži pre deti na víkendové a prázdninové pobyty. Deti tu majú k dispozícii veľkú záhradu, kde pestujú zeleninu a ovocie, trampolínu, bazén, bicykle a stôl na stolný tenis.

j) Počet zamestnancov centra, štruktúra pracovných miest s uvedením dosiahnutého vzdelania zamestnancov podľa § 4; ak centrum zabezpečuje odborné činnosti podľa § 49 ods. 5 zákona, program centra obsahuje aj informáciu o zabezpečení odborných činností inými odborníkmi

riaditeľ – VŠ vzdelanie II. stupeň
sociálna pracovníčka – VŠ II. stupeň odbor sociálna práca
psychologička – VŠ II. stupeň odbor psychológia
ekonómka – ÚSV odbor ekonomika

Starostlivosť v samostatne usporiadanej skupine zabezpečujú minimálne piati zamestnanci, z toho minimálne dvaja kvalifikovaní s pedagogickým vzdelaním vychovávateľa a ostatní zamestnanci centra.

V Centre Srdiečko je zamestnaných 5 profesionálnych náhradných rodičov minimálne s úplným SŠ vzdelaním.

Odborný tím v zariadení tvorí sociálny pracovník s VŠ vzdelaním na plný pracovný úväzok a psychológ s VŠ vzdelaním II. stupňa (jednoodborová psychológia) na plný pracovný úväzok.

Pri zabezpečení špeciálno-pedagogickej diagnostiky využíva naše zariadenie služby Centra špeciálno-pedagogického poradenstva pri ŠMŠ, Kollárova ulica 55, 974 01 Banská Bystrica a Centra poradenstva a prevencie, Mládežnícka 34, 974 04 Banská Bystrica.

k) Opis spôsobu oboznámenia detí, rodičov a iných fyzických osôb s programom Centra alebo špecializovaným programom Centra

Celý program centra je zverejnený na našej webovej stránke – www.centrumsrdiecko.sk. Rodičia detí majú k dispozícii program Centra v kancelárii riaditeľa a vychovávateľov. Dieťaťu, ktoré príde do nášho centra na základe rozhodnutia súdu / ÚS, VO, NO/ je predstavený kolektív detí na skupine. Odborný tím, mu vysvetlí na koho sa môže s konkrétnymi problémami obrátiť. Ukážu sa mu priestory centra, izba v ktorej bude bývať, jedáleň a spoločenská miestnosť, v ktorej bude tráviť svoj voľný čas. Oboznámené je aj s domovým poriadkom a režimom centra, vysvetlia sa mu jeho práva ale aj povinnosti. Vychovávateľ ho uvíta v samostatne usporiadanej skupine, zoznámi sa s programom centra a režimom dňa. Dieťa je ubezpečené, že nestratí kontakt so svojou rodinou, naďalej bude udržiavať osobný a telefonický kontakt. Rodičia sú oboznámení aj s režimom dňa a návštevými hodinami počas pracovných dní a víkendov. Centrum má vytvorené podmienky na stretávanie sa dieťaťa s jeho rodičmi. Dieťaťu a jeho rodičom poskytuje Centrum pomoc na uľahčenie priebehu stretnutí, na rozvoj a úpravu ich vzájomných vzťahov a na úpravu rodinných pomerov dieťaťa. Pri kontakte dieťaťa s biologickou rodinou a inými fyzickými osobami, Centrum postupuje podľa §53, ods. 1.

Podľa § 53 ods. 2 zákona č. 305/2005 Z.z. sa dieťa môže zdržiavať mimo Centra s prihladaním na potreby dieťaťa a možnosti rodiča. Dieťa má právo sa stretávať s prarodičmi, so súrodencami a FO, ku ktorým má blízky vzťah. Ak má FO záujem o dieťa a opakované krátkodobé pobyty mimo centra podľa odseku 7, je táto FO povinná absolvovať informačné poradenstvo v rozsahu 3 hodín. Plánované návštevy a pobyty mimo Centra je potrebné nahlasovať vopred telefonicky alebo osobne u riaditeľa Centra. Ten rozhodne, či dieťa môže stráviť pobyt mimo Centra, resp. či je vhodné dieťa navštíviť. Toto rozhodnutie je v súlade s IPRODom a je konzultované s odborným tímom Centra. Dieťa sa musí zdržiavať na mieste, ktoré je dohodnuté písomne.

I) Odborné metódy práce s dieťaťom, jeho rodinou a inými plnoletými fyzickými osobami, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre a spôsob zapájania spolupracujúcich subjektov do odbornej práce centra

Metódy sociálnej práce:

1. zber informácií o dieťati pred umiestnením do Centra:

Sociálny pracovník využíva tieto zdroje informácií:

- komunikácia s príslušným ÚPSVR
- komunikácia s koordinátorom Ústredia ÚPSVR
- komunikácia s rodinou dieťaťa
- komunikácia s inými inštitúciami

2. Príprava dieťaťa na umiestnenie do Centra:

Sociálny pracovník po dohode s pracovníkom ÚPSVR spresňuje termín prijatia dieťaťa do Centra, ako aj študuje dostupnú dokumentáciu o dieťati, ktorého súčasťou je aj sociálna správa príslušného ÚPSVR.

3. Interná koordinácia s odborným tímom

Sociálny pracovník oboznámi odborný tím, vychovávateľa / profesionálneho náhradného rodiča so všetkými informáciami o dieťati, na základe ktorých sa zvažuje umiestnenie dieťaťa v samostatne usporiadanej skupine alebo v profesionálnej náhradnej rodine z hľadiska veku, zdravotného stavu a potrieb dieťaťa.

4. Prijatie dieťaťa do Centra

- osobný rozhovor s dieťaťom /sociálny pracovník, psychológ/
- osobný rozhovor s rodinou dieťaťa, resp. najbližšia rodina /sociálny pracovník, psychológ/

5. Práca s biologickou rodinou dieťaťa

- návštevy v rodinách
- účasť na prípadových konferenciách
- sociálne poradenstvo

Sociálna diagnostika:

Pri sociálnej diagnostike sú využívané tieto metódy sociálnej práce:

rozhovor, pozorovanie, analýza údajov, anamnéza – rodinná, školská, zdravotná, osobná.

Získanie týchto informácií dáva prehľad, ako s dieťaťom a jeho rodinou pracovať. Je to základné východisko pre tvorbu individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, výchovných plánov, plánov osamostatňovania sa mladých dospelých.

Plán sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou je vypracovaný v spolupráci s obcou, orgánom sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately, resp. s akreditovaným subjektom.

Rodič dieťaťa je oboznámený s plánom sociálnej práce na prípadových konferenciách, kde sa určia ďalšie úlohy na nasledujúce obdobie pre Centrum, rodiča dieťaťa, ÚPSVR, resp. obec.

Sociálny pracovník úzko spolupracuje s rodinou, ktorej poskytuje sociálne poradenstvo zamerané na podporu rodinných pomerov, posilnenie žiaducich kompetencií rodiča, pomoc pri prekonávaní krízových situácií v rodine.

V rámci sociálnej práce sa sociálny pracovník ako člen odborného tímu podieľa aj na príprave na náhradnú rodinnú starostlivosť, na návštevách v biologických rodinách a komunikuje s inými inštitúciami, ktoré sú zainteresované na poskytovaní starostlivosti dieťaťu v Centre (školy,

zdravotné zariadenia, akreditované subjekty, neziskové organizácie, obce, mestá, ÚPSVR).

Odborné metódy práce psychológa

1. Psychologická diagnostika

- Vstupná odborná psychologická diagnostika novo umiestnených klientov zariadenia zameraná na zhodnotenie ich aktuálneho psychického stavu.
- Opakovaná odborná psychologická diagnostika umiestnených klientov pri zmene ich psychického stavu alebo na žiadosť inej inštitúcie.

Používané psychodiagnostické metódy a testy:

- pozorovanie
- rozhovor
- projektívne techniky
- posudzovacie škály
- dotazníky
- výkonové testy
- kresebné techniky
- hranie rolí

2. Individuálna psychologická starostlivosť

Priama činnosť s dieťaťom:

- Krízová intervencia zameraná na stabilizovanie dieťaťa počas adaptácie na nové životné podmienky a rovnako na jeho stabilizovanie v inými záťažových situáciách.
- Psychologický skrining s cieľom zistiť mieru adaptácie dieťaťa na životné zmeny, mapovať ich aktuálny psychický a emočný stav, názory a postoje.
- Psychologické poradenstvo pre umiestnené deti v záujme pomoci im zvládať ich aktuálne psychické, rodinné, sociálne, vzdelávacie či vzťahové problémy.
- Individuálna psychoterapia pri identifikovaní závažných emočných, behaviorálnych alebo osobnostných ťažkostiach zabezpečená externým psychoterapeutom.
- Špeciálne psychologické poradenstvo zamerané na prípravu dieťaťa na náhradnú rodinnú starostlivosť.

Nepriama činnosť s dieťaťom:

- Štúdium rodinnej, sociálnej a osobnej anamnézy dieťaťa, vrátane psychologického a zdravotného záznamu (spisová dokumentácia).
- Vedenie psychologickéj spisovej dokumentácie pre každé umiestnené dieťa.

Činnosť s dieťaťom v súčinnosti s ďalšími zainteresovanými osobami

- Psychologické poradenstvo pre vychovávateľov centra a ďalších členov multidisciplinárneho tímu.
- Psychologické poradenstvo pre profesionálnych náhradných rodičov.
- Psychologické poradenstvo pre biologických rodičov a príbuzných umiestnených detí a žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť.

3. Skupinová psychologická starostlivosť

- Skupinové programy zamerané na mapovanie sociálnej klímy, zvyšovanie úrovne vzájomného porozumenia a prevenciu sociálno-patologických javov a rizikového správania.
- Sociálno-psychologické výcviky zamerané na podpora seba porozumenia, schopnosti

sebareflexie.

- Skupinové programy pre adolescentov zamerané na rozvíjanie sociálnych zručností a prípravu na samostatný život.

4. Iná psychologická činnosť

- Štúdium odbornej literatúry
- Vzdelávacie aktivity
- Účasť na metodických stretnutiach, konferenciách a poradách centra
- Konzultácie
- Supervízia

Psychológ na základe spolupráce s odborným tímom zabezpečuje jednotlivé diagnostické úkony, koordinuje ich a spolu s tímom konzultuje a rozhoduje o tom, aké sú ďalšie postupy a zameranie pre prácu s deťmi.

Odborné metódy – pedagogika, výchova

Pri špeciálno-pedagogickej starostlivosti o deti s vývinovými poruchami učenia spolupracujeme s externými inštitúciami – Centrum poradenstva a prevencie, Mládežnícka 34, Banská Bystrica, Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva pri ŠMŠ, Kollárova 55, Banská Bystrica, Centrum špeciálno-pedagogického poradenstva, Ďumbierska 15, Banská Bystrica a Súkromné centrum špeciálno-pedagogického poradenstva ako súčasť Súkromnej špeciálnej materskej školy, Slnčná 34, Banská Bystrica.

Odborná činnosť sa týka oblastí:

- edukácia
- reedukácia
- korekcia
- stimulácia
- terapia
- logopédia

Pri spolupráci so špeciálnym pedagógom sa zameriavame najmä na pomoc deťom pri problémoch v učení, pri poruchách reči, pri zvládaní školských nárokov, pri vypracovávaní individuálnych vzdelávacích plánov a pri aplikácii nápravných metód na korekciu špecifických porúch učenia. Odborný tím Centra spolupracuje so špeciálnym pedagógom aj na vypracovaní individuálneho výchovného plánu dieťaťa, v ktorom odporučí a navrhne konkrétne postupy a ciele. Najmä pri individuálnych formách výchovy a vzdelávania špeciálny pedagóg poskytuje vychovávateľom Centra metodickú pomoc, konzultácie, poradenstvo a vypracúva odporúčania adekvátnych výchovných a pedagogických postupov. Konzultuje s Centrom výsledky vyšetrení, ako je školská zrelosť, odklad školskej dochádzky, zaradenie, resp. preradenie dieťaťa na iný typ školy, školskú integráciu a individuálnu formu výchovy a vzdelávania.

n) Opis plánovania a vyhodnocovania výchovnej činnosti v samostatne usporiadaných skupinách

Výchovná činnosť v samostatne usporiadanej skupine sa organizuje vždy s ohľadom na vek detí. Vychovávatelia si plánujú výchovnú činnosť na mesiac vopred, prostredníctvom mesačného Plánu výchovnej činnosti, ktorý sa vyhodnocuje pravidelne mesačne, vždy po skončení mesiaca.

Na vyhodnocovaní výchovnej činnosti v samostatne usporiadanej skupine sa podieľajú všetci vychovávatelia a deti počas porady alebo komunity.

Pri tematickom zameraní plánov výchovnej činnosti v centre, sa zameriavame na upevňovanie a rozvoj zručností a schopností najmä v oblastiach:

- hygieny, zdravia a životného štýlu
- stolovania
- sociálnej, komunikačnej, pracovnej
- vzťahu k sebe a iným
- hodnotového systému a cností
- emocionality
- vzdelávania, finančnej gramotnosti, manažmentu času
- relaxačnej a voľnočasovej
- kultúrnej a športovej.

q) Opis tvorby a vyhodnocovania čiastkových plánov individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, opis tvorby a vyhodnocovania individuálneho plánu odbornej práce s dieťaťom a jeho rodinou alebo plánu odbornej práce s plnoletou fyzickou osobou

Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa (ďalej aj „IPROD“) je súbor čiastkových plánov vykonávania odborných činností v centre, najmä:

- a) plán sociálnej práce
- b) plán výchovnej práce s dieťaťom
- c) hlavné úlohy psychologickéj činnosti psychológa centra

IPROD stanovuje celkový cieľ určený podľa potrieb a schopností dieťaťa. Cieľ plánu sa stanovuje v spolupráci odborného tímu, vychovávateľov, profesionálneho náhradného rodiča, sociálneho pracovníka, dieťaťa, rodiny dieťaťa a ÚPSVR.

Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa sa komplexne vyhodnocuje najmenej jedenkrát polročne.

Plán sociálnej práce

Pri tvorbe plánu sociálnej práce sa kladie dôraz na spoluprácu centra (sociálneho pracovníka, odborného tímu, vychovávateľa, profesionálneho náhradného rodiča a dieťaťa), rodiny dieťaťa a UPSVaR, s cieľom naplňať individuálne potreby dieťaťa a jeho rodiny, aktuálnej situácie rodiny a možnosti sanácie a úpravy pomerov v rodine.

Plán sociálnej práce vychádza s cieľov dohodnutých na prípadových konferenciách. Prípadových konferencií sa okrem zamestnancov Centra, zástupcu Obcí resp. mesta, pracovníčky ÚPSVaR SPODSK môžu zúčastniť aj zástupcovia akreditovaných subjektov (napr. O.Z., Familiam, Úsmev ako dar). Obsah Plánu sociálnej práce je bližšie uvedený vo Vyhláske č.103/2018 Z.z. v §30.

Plán sociálnej práce vypracúva Centrum na obdobie polroka, priebežne dopĺňa úlohy a aktualizuje ho podľa potrieb dieťaťa, a tiež podľa úloh dohodnutých na prípadových konferenciách. Priebežne sa vyhodnocujú jednotlivé úlohy.

Plán sociálnej práce sa komplexne vyhodnocuje a prehodnocuje najmenej jedenkrát polročne.

Súčasťou Plánu sociálnej práce je aj plán prípravy na osamostatnenia sa dieťaťa, vypracovaný najmenej rok pred dovŕšením plnoletosti dieťaťa. Plán osamostatňovania sa mladého dospelého, ktorého súčasťou je aj predpokladaný spôsob zabezpečenia si ďalšieho bývania a práce, je súčasťou Dohody zotrvania MD v centre. Tento plán osamostatňovania sa mladého dospelého je vypracovaný na obdobie polroka a vyhodnocuje sa za prítomnosti sociálneho pracovníka, vychovávateľa, psychológa a mladého dospelého najmenej jedenkrát polročne.

Plán odbornej psychologickkej starostlivosti o dieťa

Plán odbornej psychologickkej starostlivosti o dieťa vypracúva psychológ centra na obdobie polroka. Jeho povinnou súčasťou je: meno a priezvisko dieťaťa, dátum narodenia, vývinové obdobie, aktuálny názor na rodinu, úlohy psychologickkej činnosti, odporúčania pre všestranný a harmonický vývin. V pláne psychologickkej činnosti sú ďalej uvedené plánované kontakty s deťmi, ktoré sa uskutočňujú individuálnou (napr. psychodiagnostika, psychologické poradenstvo, relaxácie) alebo skupinovú formou (napr. preventívne prednášky, SPV, hranie rolí) a ďalšie odborné aktivity so zainteresovanými osobami (napr. vychovávateľ, profesionálny náhradný rodič, členovia biologickej rodiny).

Pri vyhodnocovaní plánu odbornej psychologickkej starostlivosti sa vychádza aj z plánu psychologickkej činnosti, ktorý sa tvorí a vyhodnocuje v mesačnom intervale.

Psychológ pri tvorbe plánu odbornej psychologickkej starostlivosti vychádza zo záverov psychodiagnostických vyšetrení, psychologických spisových dokumentácií, oficiálnych správ iných odborníkov (napr. pediater, psychiater, neurológ), informácií od vychovávateľov centra a pedagógov škôl a pri tvorbe ďalej zohľadňuje zistenia z pozorovaní správania a prežívania detí. Plán odbornej psychologickkej starostlivosti sa komplexne vyhodnocuje a prehodnocuje najmenej jedenkrát polročne.

Plán výchovnej práce s dieťaťom

Plán výchovnej práce s dieťaťom vypracúva Centrum v pravidelných mesačných obdobiach a rovnako sa aj pravidelných mesačných intervaloch vyhodnocuje.

Každý vychovávateľ/profesionálny náhradný rodič, ktorý má dieťa v individuálnej starostlivosti, tvorí a pripravuje Plán výchovnej práce s dieťaťom. Hlavnú úlohu pri jeho tvorbe má dieťa a vychovávateľ, ďalej odborní zamestnanci a sociálny pracovník.

Plán je primerane veku zameraný na komplexný rozvoj osobnosti, poukazuje na aktuálnu situáciu, v ktorej sa dieťaťo nachádza a z nej vyvodzuje úlohy pre jeho ďalšie smerovanie. Je opisom činností a cieľov - príprava na vyučovanie, školské predsavzatia, sebaobslužná prax, účasť na rôznych výchovných programoch. Obsahuje aj činnosti zamerané na vzťahy s ostatnými deťmi, súrodencami, plán socializácie, sociálnych zručností, zdôrazňuje aktivity pri nadväzovaní vzťahov. Dieťa sa na tvorbe plánu aktívne podieľa a má právo vyjadriť svoj názor. Vychovávateľovi to pomáha zistiť ako sa dieťa prejavuje, v čom sú jeho slabé a silné stránky, aké má plány do budúcnosti, aký je dosiahnutý pokrok. Plán sa mesačne vyhodnocuje vychovávateľom/PNR a dieťaťom. Pravidelným mesačným vyhodnocovaním je poskytnutá spätná väzba. Plán a jeho vyhodnotenie sa zakladá do osobného spisu dieťaťa.

Pre mladého dospelého sa vypracúva plán osamostatnenia na obdobie polroka od jeho 16 – roka veku. Zodpovedný za vypracovanie plánu pre konkrétne dieťaťo je vychovávateľ/PNR, ktorý má dieťaťo v individuálnej starostlivosti. Komplexne sa vyhodnocuje najmenej jedenkrát polročne.

r) Podmienky pre záujmovú činnosť, športovú činnosť, kultúrnu činnosť, rekreačnú činnosť a prejavovanie náboženského vyznania a viery

V Centre pre deti a rodiny Srdiečko podporujeme záujmovú činnosť detí so zameraním na šport, kultúru ako aj rekreačnú činnosť. Mladšie deti pracujú v záujmových krúžkoch pri základných školách, ktoré navštevujú, pravidelne spolupracujeme s centrom SPACE – Centrum práce s mládežou.

Pre športové vyžitie využívame detské a športové ihriská, ktoré sa nachádzajú v blízkosti Centra. V rámci voľného času využívame korčuliarsku dráhu pod pamätníkom SNP v Banskej Bystrici, zimný štadión, plaváreň, fitness-workout ihriská. Počas víkendov a prázdnin navštevujeme s deťmi plaváreň/plážové kúpalisko a kino.

Často chodievame na pešie poznávacie vychádzky a turistické výlety do blízkeho okolia – hvezdáreň pod Urpínom, Špania dolina, Šachtičky, Donovaly, Malachov, Hronsek, Sliač, Zvolen, Šalková, Slovenská Ľupča, atď. Pre vzdialenejšie výlety využívame služobné vozidlo, vlakovú a autobusovú dopravu.

V meste Banská Bystrica sa zúčastňujeme rôznych kultúrnych, spoločenských, rekreačných a športových podujatí z ponúk informačného centra (farmárske trhy, remeselnícke tradície, Radvanský jarmok, štúdio tanca, divadielko z Pasáže, prehliadky mesta, tvorivé dielne...).

Počas prázdnin, sviatkov a víkendov sa rekreujeme na chalupe v Sebechleboch. Tu máme k dispozícii pre naše deti bazén, trampolínu, pingpongový stôl, bicykle, kolieskové korčule. V záhrade deti pestujú zeleninu, ovocie, ktoré svojpomocne spracúvajú. V tejto obci sa deti taktiež zúčastňujú spoločenského života a chodievajú na výlety do blízkeho okolia – napr. Mladá a Stará hora, Hontianske Nemce, Krupina.

V Centre rešpektujeme vierovyznanie detí návštevou náboženskej výchovy na školách ako aj návštevou kostola počas víkendov, cirkevných sviatkov, prípadne iných dní podľa individuálneho záujmu dieťaťa. V blízkosti Centra sa nachádza katolícky kostol, v centre mesta Banská Bystrica sa nachádza evanjelický kostol. Ak dieťa prejaví záujem o prijatie sviatostí (prijímanie, birmovka, konfirmácia, a pod.), je mu to v Centre umožnené.

s) Opis zabezpečenia zdravotnej starostlivosti deťom a plnoletým fyzickým osobám, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre

Zdravotná starostlivosť deťom a plnoletým fyzickým osobám v našom Centre zabezpečujeme neodkladne pri prijatí do centra na základe rozhodnutia súdu /ÚS, VO, NO/. Základné vyšetrenia dieťa absolvuje do 24 hodín u detského pediatra pre deti a dorast. Detský lekár určí ďalšie vyšetrenia u špecializovaných odborných lekárov na základe stanovenej diagnózy.

Špecializované odborné vyšetrenia zabezpečujeme v mieste Centra: pedopsychiatrické, ortopedické, stomatologické, oftalmologické, interné, endokrinologické, ORL, urologické, gynekologické, kožné, kardiologické, chirurgické, infektologické, neurologické, imunologické, RTG, sono, magnetická rezonancia, urgent, RZP na telef. číse 112 alebo 155.

Dieťa, ktoré dovŕši vek dospelosti môže byť u detského pediatra ešte 364 dní, potom sa mu zabezpečuje zdravotná starostlivosť u všeobecného lekára pre dospelých.

Preventívne prehliadky sa absolvujú pravidelne, podľa dohody s lekárom. Zdravotné pomôcky pre

deti a plnoleté fyzické osoby: lieky, okuliare, stomatologický strojček /vyberateľný, fixný/, ortéza sú zabezpečované podľa potreby a odporúčenia lekára.

Dieťaťu a plnoletej fyzickej osobe umiestnenej v profesionálnej náhradnej rodine sa poskytuje zdravotná starostlivosť v mieste trvalého pobytu profesionálneho náhradného rodiča.

Ak by prišlo pri pobyte mimo Centra k zdravotným problémom dieťaťa, rodič resp. iná fyzická osoba, ktorá sa v tom čase stará o dieťa, poskytne neodkladnú zdravotnú starostlivosť v mieste trvalého pobytu /pohotovosť, urgent, RZP/ informuje o tom riaditeľa centra.

Všetky zdravotné vyšetrenia dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby sa zaznamenávajú do zdravotného záznamu v spise dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby.

Naším klientom sa zabezpečuje aj zdravotná pobytová forma, ktorá je odporúčená na základe odborných a špecializovaných lekárov v spolupráci s Centrom.

Vychovávateľ zaznamenáva zdravotné ťažkosti klienta do denného záznamu a konzultuje to so sociálnym pracovníkom.

Pokiaľ ide o akútny zdravotný problém /horúčka, bolesti hlavy, zvracanie/ podá základné voľno predajné lieky na zmiernenie problému, dostupné bez lekárskeho predpisu. Ak je zdravotný problém vážny /úraz, vysoké teploty/ telefonicky kontaktuje riaditeľa, o závažnosti zdravotného problému a volá RZP /rýchla zdravotná pomoc, tel. číslo 112,155/.

Odborný personál centra, ktorý prichádza do styku s osobnými údajmi detí a plnoletých fyzických osôb je viazaný mlčanlivosťou a diskrétno narába s osobnými informáciami o zdravotnom stave klientov v našom centre.

t) Opis zabezpečenia školskej dochádzky a prípravy na povolanie detí a plnoletých fyzických osôb do 25 roku veku (ďalej len „mladý dospelý“) po ukončení pobytového opatrenia súdu nadobudnutím plnoletosti dieťaťa podľa §55 zákona, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v centre

MŠ, ZŠ a ŠZŠ zabezpečujeme individuálnou dochádzkou alebo doprovodom vychovávateľa, v závislosti od veku a mentálnej úrovne dieťaťa.

V prípade, že na základe psychologického a špeciálno-pedagogického vyšetrenia (v spolupráci s CPPaP a ČŠPP), je dieťaťu odporúčané preradenie do ŠZŠ, zabezpečíme vzdelávanie aj na tomto type školy. Pokiaľ to mentálna úroveň dieťaťa dovoľuje, dieťa ostáva integrované v ZŠ.

V blízkosti centra sú:

- MŠ: MŠ Jilemnického ulica, MŠ Nová ulica, ŠMŠ Stadetore, MŠ Šalgotarjanska ulica.
- ZŠ: ZŠ Spojová, ZŠ Radvanská, ZŠ Sitnianska, Cirkevná ZŠ Narnia na Okružnej ulici,
- ŠZŠ – Ďumbierska 15, Banská Bystrica (dostupná MHD)

Školská dochádzka na stredných školách je individuálna, deti chodia do školy samostatne. Vzhľadom k tomu, že Banská Bystrica je krajské mesto, je v nej široké spektrum stredných škôl (gymnázium, SOŠ, OU, konzervátorium) z ktorých si deti v Centre môžu vybrať podľa vlastného výberu pri zohľadnení záujmu, svojich vedomostí a prospechu.

Po ukončení stredoškolského štúdia majú plnoleté fyzické osoby možnosť študovať na vysokej škole do 25. roku veku. Vysoké školy mladí dospelí navštevujú podľa vlastného výberu – v Banskej Bystrici a jej blízkom okolí je množstvo vysokých škôl a vysokých škôl s detašovanými fakultami

(napr. UMB, Akadémia umení, SZU, TUZVO...), pokiaľ je študijný odbor vo vzdialenejšom meste, bývajú na internáte.

u) opis práv dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, a opis práv rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre vrátane

1. spôsobu, akým dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia pobytovou formou v centre, môže udržiavať kontakt s rodičom, ďalšími príbuznými a osobami, ku ktorým má blízky vzťah,
2. spôsobu, akým sa dieťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre, môže obrátiť aj bez vedomia centra na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, verejného ochrancu práv, komisára pre deti, komisára pre osoby so zdravotným postihnutím, súd alebo prokuratúru,
3. podmienok doručovania pošty, prístupu na internet a používania telefónu.

Práva dieťaťa v Centre sú garantované Dohovorom o právach dieťaťa, a ostatnými národnými dohodami, kde je prvoradý záujem dieťaťa pri akomkoľvek konaní týkajúcom sa detí.

Opis práv dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby v centre:

- obracať sa so svojimi žiadosťami a sťažnosťami na vychovávateľa alebo riaditeľa Centra a požadovať odpoveď, ktorú musí dostať
- vyžadovať, aby boli dodržiavané jeho práva
- spolupodieľať sa na vypracovaní domového poriadku a režimu dňa
- slobodne a samostatne si vybrať strednú školu, resp. vysokú školu, na ktorej chce študovať
- byť hodnotené a odmenené podľa schváleného systému Centra
- kedykoľvek si vziať z úschovy Centra svoje cennosti, ktoré má uschované
- dostať pri odchode z Centra všetok svoj majetok a hotovosť (osobný účet dieťaťa)
- rozhodovať o spôsobe využívania voľného času na záujmové aktivity podľa vlastného výberu

Opis práv rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby:

- pravidelne sa stretávať s dieťaťom aj telefonicky ho kontaktovať
- byť informovaný o zdravotnom stave dieťaťa
- byť informovaný o školských výsledkoch
- byť informovaný o všetkých zmenách týkajúcich sa dieťaťa
- dieťa má právo navštíviť v Centre aj iná blízka osoba so súhlasom rodiča a riaditeľa Centra.

Kontakt dieťaťa s rodičom, ďalšími osobami, ku ktorým má blízky vzťah:

Dieťa, pre ktoré je v Centre vykonávané pobytové opatrenie súdu, má právo stretávať sa s rodičom alebo inou blízkou osobou dieťaťa. Návštevu dieťaťa je možné dohodnúť s riaditeľom zariadenia v

popoludňajších hodinách, aby to nenarúšalo program Centra. Riaditeľ alebo odborný tím určí, pri ktorých návštevách je potrebný dohľad vychovávateľa.

Po dohode rodiča s vedením Centra môže dieťa stráviť čas s rodičom aj mimo zariadenia. Deťom je umožnený pobyt u svojich biologických rodičov alebo iných blízkych rodinných príslušníkov počas víkendov, sviatkov a prázdnin. Rodič, ktorý príde navštíviť dieťa, musí byť triezvy a dodržiavať dohodnutý čas návštev. Profesionálna náhradná rodina je taktiež povinná podporovať návštevy rodičov a umožniť kontakty medzi dieťaťom, rodičom, príbuzným alebo inou blízkou osobou dieťaťa. Návštevy detí z PNR sa môžu uskutočňovať v PNR, Centre, prípadne na neutrálnom mieste.

Spôsoby, akými kontakt prebieha:

- vo vnútorných a vonkajších priestoroch Centra a v miestnosti na to určenej
- v biologickej rodine
- na neutrálnom mieste
- telefonicky
- videohovor
- email
- poštou
- pri deťoch nad 15 rokov aj prostredníctvom ich vlastných mobilných telefónov

Spôsob, akým sa dieťa môže obrátiť o pomoc aj bez vedomia Centra na:

- na orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately
- verejného ochrancu práv
- komisára pre deti
- komisára pre osoby so zdravotným postihnutím
- súd alebo prokuratúru

Na uvedené inštitúcie sa deti v Centre môžu obrátiť písomne, telefonicky, mailom. V spoločenskej miestnosti Centra majú deti k dispozícii PC s internetom, staršie deti vlastnia mobilné telefóny, z ktorých majú možnosť komunikovať. Mladšie deti prostredníctvom listu poštou alebo v škole cez internet.

Podmienky doručovania pošty, prístupu na internet a používania telefónu v našom Centre:

Každá došlá pošta je doručovaná na adresu Centra (deťom zo SUS aj z PNR) a je odovzdaná všetkým deťom. Pokiaľ by pošta obsahovala nevhodné informácie, ktoré by mohli ohroziť emočný alebo psychický stav dieťaťa, takýto list sa neodovzdá, ale urobí sa o tom záznam do spisovej zložky dieťaťa.

Všetky deti Centra majú prístup na internet, ktorý je v spoločenskej miestnosti alebo v škole.

Staršie deti (od 15 rokov) a MD majú možnosť používania internetu a vlastného mobilného telefónu.

Využívanie internetu a používanie telefónu koordinuje vychovávateľ.

v) Opis povinností dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre a opis povinností rodiča dieťaťa a iných blízkych osôb dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre, vrátane podmienok návštev v Centre tak, aby návštevy nenarušali program Centra

Všetky povinnosti dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia súdu v Centre sa vyžadujú so zreteľom na vek a rozumovú vyspelosť. Deti v Centre sa riadia režimom dňa, dohodnutými pravidlami, programom odmeňovania a domovým poriadkom, ktoré sú k dispozícii v spoločných priestoroch na nástenke.

Opis povinností dieťaťa a mladého dospelého:

- slušné a úctivé správanie voči deťom, zamestnancom ale aj ostatným ľuďom
- vhodne komunikovať a zverejňovať fotografie/videá v online priestore
- rešpektovať a dodržiavať pokyny zamestnancov Centra
- aktívna účasť na výchovno-vzdelávacích činnostiach
- pripravovať sa na vyučovanie a plniť si školské povinnosti
- udržiavať si poriadok v školských veciach a v školskej taške
- udržiavať poriadok v izbe a spoločných priestoroch
- chrániť majetok Centra, svoje veci a osobné vybavenia, školské a iné pomôcky
- spolupodieľať sa na domácich prácach
- dodržiavať osobnú hygienu a starať sa o svoj zovňajšok
- vhodne sa obliekať
- dodržiavať dohodnuté pravidlá
- dodržiavať časový režim a režim dňa
- nedopúšťa sa priestupkov a trestného činu
- nekonzumovať a neprechovávať alkohol, cigarety, drogy a iné psychotropné látky
- mladý dospelý dodržiava všetky pravidlá a podmienky vyplývajúce z Dohody o poskytovaní starostlivosti mladému dospelému a spolupracuje so zamestnancami Centra

Opis povinností rodiča a iných blízkych osôb:

- uhrádzať výživné na dieťa alebo MD vo výške stanovenej súdnym rozhodnutím
- spolupracovať s Centrom a zaujímať sa o dieťa a nové skutočnosti v jeho živote
- informovať Centrum o podstatných zmenách v jeho živote
- aktívne spolupracovať s Centrom s cieľom návratu dieťaťa domov
- kontaktovať dieťa osobne aj telefonicky
- akceptovať odmietnutie kontaktu dieťaťom
- nahlásiť svoju návštevu v Centre riaditeľovi zariadenia minimálne tri dni vopred
- pri stretnutí s dieťaťom byť triezvy a zdravotne v poriadku, tak aby nešíril ochorenie (viróza, infekcie, respiračné ochorenia a pod.)
- pri prebratí dieťaťa na vychádzku alebo pobyt mimo Centra je povinný dieťa vrátiť v určenom čase a v poriadku
- nahlásiť Centru každé ochorenie, úraz, hospitalizáciu v nemocnici počas pobytu u neho

- zdržiavať sa na adrese, ktorá je uvedená na tlačive „súhlas k pobytu dieťaťa mimo Centra“. Každú zmenu pobytu je rodič povinný nahlásiť riaditeľovi Centra.
- počas dlhších prázdninových pobytov dieťaťa v domácnosti rodiča môže sociálny pracovník Centra uskutočniť návštevu na uvedenej adrese.
- pomáhať pri emočnej a psychickej stabilite počas kontaktu alebo pobytu s ním
- komunikovať s dieťaťom slušne a pravdivo, aby nedochádzalo k zavádzaniu
- rešpektovať chod / denný režim samostatne usporiadanej skupiny a dohodnúť si iný termín

w.) taxatívny opis výchovných prostriedkov, ktoré je možné uložiť za nedodržanie povinností podľa písmena v), vrátane času ich trvania a možnosti prehodnotenia výchovného prostriedku, ak s jeho použitím dieťa alebo plnoletá fyzická osoba, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v Centre, nesúhlasia

K usmerňovaniu nevhodného správania a porušovaniu domového poriadku používame väčšinou motivačné výchovné prostriedky, vedúce k upevňovaniu pozitívnych vzorcov správania a eliminovaniu negatívnych prejavov v správaní. Dôraz sa kladie na rozvíjanie regulačno-vôľových vlastností s cieľom kladného začlenenia sa do spoločnosti.

Motivačné výchovné prostriedky sú používané s prihliadnutím na vek a schopnosti dieťaťa.

- menšie deti si môžu ísť kúpiť hračku, resp. sladkosť podľa vlastného výberu
- poskytnutie nadštandardu (napr. kino, výlet, podujatie a pod.)
- väčšie deti môžu ísť samostatne do kina alebo na koncert nad rámec času vychádzky
- dieťa má samostatnú vychádzku resp. predĺženú vychádzku
- dieťa si samostatne môže ísť nakúpiť oblečenie alebo kozmetiku
- má možnosť rozhodnúť o výlete na víkend
- má možnosť predĺženia večierky pozeraním TV, mobilného telefónu, prístupu na internet

Za nedodržiavanie a porušovanie povinností stanovených Centrom sú používané sankcie (s prihliadnutím na vek a schopnosti dieťaťa), ktoré môžu mať krátkodobé, dočasné alebo dlhodobé trvanie. Jedná sa o nasledujúce výchovné prostriedky:

- obmedzenie používania mobilného telefónu (1-7dní, podľa závažnosti a periodicity porušenia povinností)
- obmedzenie prístupu na internet (1-7dní, podľa závažnosti a periodicity porušenia povinností)
- skrátenie/obmedzenie samostatnej vychádzky (na 1h v trvaní 1-7dní, podľa závažnosti a periodicity porušenia povinností)
- obmedzenie pozerania TV (1-7dní podľa závažnosti a periodicity porušenia povinností)
- obmedzenie vychádzok (1-7dní podľa závažnosti a periodicity porušenia povinností)
- obmedzenie víkendových pobytov (1-2x / mesiac, podľa závažnosti a periodicity porušenia povinností)
- skrátenie večierky (o 1-2h v trvaní 1-7dní, podľa závažnosti a periodicity porušenia povinností)

- povinnosti)
- čítanie knihy a tvorba čitateľského denníka (1 týždeň)
  - zníženie a uschovanie vreckového na nasledujúci mesiac alebo uloženie na účet dieťaťa
  - kompenzačné aktivity – napr. umývanie riadu, vynášanie odpadkov a pod. (v trvaní 1-7dní)
  - obmedzenie voľnočasových a školských krúžkov (1 mesiac za výrazné zhoršenie školského prospechu, záškoláctvo a pod.)

O sankciách rozhoduje službukonajúci vychovávateľ a PNR, ktorý urobí zápis o tejto sankcii do denného záznamu.

PNR pri svojej práci s dieťaťom vychádza z dokumentu „Štandardy práce v PNR“. Pri vypracúvaní a vyhodnocovaní IPRÓDu spolupracuje PNR s Centrom. Tento plán je priamym výchovným nástrojom, prostredníctvom ktorého sa dieťa učí pomenovávať svoje potreby určovať priority, byť zodpovedný sám za seba a vyvodzovať následky svojho konania. Výchovné prostriedky, ktoré PNR používa ako motivačné resp. sankčné sú rozpracované v plánoch výchovnej práce s dieťaťom a podmienené individuálnym prístupom k dieťaťu. Pri riešení špecifických problémov sú postupy PNR konzultované s odborným tímom Centra.

Možnosti prehodnotenia výchovného prostriedku

Ak dieťa nesúhlasí s časom trvania a druhom výchovného prostriedku, tento možno kedykoľvek prehodnotiť vedúcim vychovávateľom, pokiaľ ho udelil vedúci vychovávateľ, o ďalšom postupe rozhoduje riaditeľ Centra.

Za nedodržanie sankcie má dieťa zakázané jeden mesiac víkendové pobyty v rodine, používanie internetu na jeden mesiac a zadržanie mobilného telefónu na jeden mesiac.

Mladý dospelý má uložené povinnosti voči Centru v Dohode o poskytovaní starostlivosti mladému dospelému v samostatne usporiadanej skupine. Porušovanie pravidiel a povinností je riešené „Disciplinárnym poriadkom pre mladých dospelých“, na základe ktorého je možné mladému dospelému uložiť nasledovné disciplinárne opatrenia:

- pokarhanie
- podmiennečné vypovedanie dohody o poskytovaní starostlivosti
- nepodmiennečné vypovedanie dohody o poskytovaní starostlivosti

Disciplinárne priestupky mladého dospelého rieši odborný tím a riaditeľ Centra.

Za nedodržanie povinností rodiča voči Centru je riaditeľ oprávnený dočasne obmedziť návštevy rodičov resp. iných blízkych osôb v Centre najmä z dôvodu opakovanej opilosti rodiča pri návšteve resp. nerešpektovanie dohodnutého času návratu detí späť do Centra.

Ak rodič nie je schopný zabezpečiť bezpečné a zdravé prostredie počas pobytu mimo Centra a ohrozí zdravie, psychický a fyzický vývin dieťaťa je riaditeľ Centra kompetentný dočasne odmietnuť pobyt dieťaťa v biologickej rodine.

x) Spôsob poskytovania vreckového podľa § 66 zákona

Dieťaťu od 6 rokov veku a mladému dospelému poskytuje Centrum vreckové mesačne vo výške ustanovenej zákonom.

V Centre vreckové dáva deťom vychovávateľ pričom je uložené v osobitných obálkach. Vreckové v PNR sa poskytuje deťom mesačne spolu s príspevkom na dieťa na bankový účet PNR najneskôr do 5. dňa kalendárneho mesiaca.

Toto vreckové je evidované na samostatnej karte dieťaťa. Dieťa si preberá vreckové na proti podpis. O spôsobe využitia vreckového rozhoduje dieťa, dieťaťu sa poskytuje potrebná pomoc zohľadňujúca jeho vek a rozumovú vyspelosť.

Ak je to vhodné alebo účelné, vreckové možno poskytnúť dieťaťu vo viacerých splátkach v mesiaci alebo so súhlasom dieťaťa možno vreckové alebo jeho časť uschovať na určitý čas.

Z dôvodu výchovného pôsobenia, možno dieťaťu poskytnúť vreckové aj v sume nižšej, ako je ustanovená suma vreckového. Rozdiel medzi poskytnutým vreckovým a vreckovým, ktoré sa malo dieťaťu v mesiaci poskytnúť, sa poskytne v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom sa vreckové poskytlo v nižšej sume, alebo sa suma zodpovedajúca tomuto rozdielu uloží na osobný účet dieťaťa.

Suma vreckového ustanovená na mesiac sa znižuje o pomernú sumu vreckového pripadajúcu na počet dní, počas ktorých sa dieťa zdržiavalo bez súhlasu mimo centra.

Pri poskytnutí vreckového vo viacerých splátkach alebo z dôvodu výchovného pôsobenia je centrum povinné dieťaťu primeraným spôsobom vysvetliť dôvod, pre ktorý sa vreckové poskytne vo viacerých splátkach alebo v nižšej sume, a je povinné umožniť dieťaťu s ohľadom na jeho vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť svoj názor na takéto poskytovanie vreckového.

Centrum zhodnotí, či takéto riešenie dosiahlo účel, a s týmto hodnotením oboznámi dieťa.

Pri zistení neadekvátneho použitia vreckového - nákup (cigariet, alkoholu...) dieťa nakupuje výlučne v prítomnosti vychovávateľa alebo PNR.

Z vreckového možno tvoriť úspory so súhlasom dieťaťa získaným spôsobom primeraným veku a rozumovej vyspelosti dieťaťa.

Ak dieťa spôsobí svojou vinou finančný dlh Centru / iným subjektom (napr. krádež, úmyselné poškodenie majetku), uhradí ho zo svojho vreckového – výlučne zo súhlasom dieťaťa.

y.) Opis postupu v rizikových situáciách pre dieťa alebo pre plnoletú fyzickú osobu, pre ktoré sa vykonávajú pobytové opatrenia v Centre, vrátane postupu pri nedovolenom opustení Centra dieťaťom, pri úraze dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby, vážnych nezhodách medzi deťmi, deťmi a zamestnancami Centra, plnoletými fyzickými osobami alebo medzi plnoletými fyzickými osobami a zamestnancami Centra a opisu techník deescalácie konfliktných situácií a agresívneho správania.

Použitie alkoholického nápoja resp. inej omamnej látky:

- oddelenie dieťaťa od iných detí
- privolanie RZP 112/155 a zabezpečenie hospitalizácie v zdravotníckom zariadení
- informovanie riaditeľa zariadenia
- zápis v spisovej dokumentácii

Sebapoškodzovanie:

- odstránenie nebezpečných predmetov z dosahu
- privolanie RZP 112/155
- prevoz dieťaťa do zdravotníckeho zariadenia
- informovanie riaditeľa Centra
- zápis v spisovej dokumentácii

Fyzický útok dieťaťa na iné dieťa:

- poskytnutie prvej pomoci napadnutému dieťaťu
- oddelenie ostatných detí od agresora
- privolanie rýchlej zdravotnej služby 155/112
- pri vážnom ublížení na zdraví volať na políciu Banská Bystrica západ 158
- informovanie riaditeľa Centra
- zápis v spisovej dokumentácii

Nedovolené opustenie Centra dieťaťom:

- hlásenie riaditeľovi Centra
- riaditeľ osobne nahlasuje na políciu – Banská Bystrica západ 158
- hlásenie na prokuratúru Banská Bystrica, tel.číslo 0905 586 024
- zápis v spisovej dokumentácii

Úraz dieťaťa alebo plnoletej fyzickej osoby:

- poskytnutie prvej pomoci
- privolanie RZP 112/155
- zabezpečenie hospitalizácie
- informovanie riaditeľa Centra
- zápis v spisovej dokumentácii

Vážne nehody medzi deťmi, deťmi a zamestnancami Centra:

- vážne nehody medzi deťmi navzájom rieši psychológ v súčinnosti s riaditeľom a vychovávateľom Centra.
- vážne nehody medzi deťmi a zamestnancami Centra, rieši psychológ v spolupráci s riaditeľom a sociálnym pracovníkom Centra.
- vážne nehody medzi zamestnancami, rieši riaditeľ Centra so zriaďovateľom Centra

Opis techník deeskalácie konfliktných situácií a agresívneho správania:

Pri deeskalácii konfliktného a agresívneho správania je na prvom mieste PREVENCIA, ktorá je zameraná na znižovanie napätia, s cieľom predchádzať týmto rizikovým situáciám v správaní dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby v podmienkach Centra.

Verbálne a neverbálne techniky deeskalácie konfliktov a agresívneho správania:

- aktívne počúvanie – zisťovanie aktuálneho emocionálneho prežívania dieťaťa
- riadený rozhovor – rozhovor zameraný na zvládnutie konfliktu a napätia dieťaťa
- verbálna deeskalácia – zameranie sa na upokojenie dieťaťa
- zachovanie pokoja – pokojná komunikácia, uvoľnené držanie tela, plynulé a pokojné pohyby, aby dieťa nepociťovalo tlak a ohrozenie
- odvrátenie pozornosti – zaujatie dieťaťa inou činnosťou alebo témou
- zrkadlenie – vyjadrenie porozumenia a pochopenia s dieťaťom
- bezpečná zóna - dodržanie dostatočného odstupu minimálne 1m od agresívneho dieťaťa, aby nedošlo ku fyzickému kontaktu a ublíženiu iných detí a osôb (úder rukou, kopnutie, škriabanie, ťahanie atď.)
- očný kontakt – zachovanie a udržiavanie očného kontaktu
- bezpečný odchod a ochrana zdravia – únik zo situácie ohrozujúcej zdravie a bezpečnosť
- zabezpečenie ochrany ostatných detí pred agresorom do bezpečného priestoru (iná miestnosť)

Na deeskalačné techniky riešenia konfliktných situácií a agresívneho správania, budú postupne zaškolení zamestnanci akreditovaným lektorom.